

Cuprins

Nulitățile în procesul penal. Comentariul art. 197	
C. proc. pen.	1
Capitolul I. Dreptul la apărare	39
1. Respectarea dreptului la apărare în faza de judecată. Ascultarea unor martori în cursul cercetării judecătorești, în lipsa inculpaților și a apărătorului ales. Consecințe	39
2. Asigurarea exercitării efective a dreptului la apărare. Judecarea cauzei în lipsa apărătorului ales. Solicitarea reluării cauzei pentru a se pune concluzii în apărare în condiții de contradictorialitate. Solicitare respinsă. Consecințe	40
3. Respectarea exigențelor privitoare la dreptul de a avea asigurat interpret. Lipsa interpretului de limba chineză pentru unul dintre inculpați, care este cetățean chinez. Relevanța împrejurării că inculpatul cunoaște limba română	42
4. ¹ Folosirea interpreților. Condiții. Inculpat care a beneficiat de serviciile unui interpret în faza cercetării judecătorești și în căile de atac, ca urmare a cererii exprese a acestuia	43
² Audierea martorilor apărării. Dreptul la un proces echitabil	43
5. ¹ Reținere în urma organizării unui flagrant. Lipsa apărătorului. Lipsa interpretului pentru un inculpat cetățean străin	46
² Acte de urmărire întocmite înainte de începerea urmăririi penale. Nulitate	46
6. Asigurarea exercitării efective a dreptului la apărare. Angajarea unui apărător ales de către mai mulți inculpați care au interese contrare	49
7. Asigurarea dreptului la apărare de către același apărător numit din oficiu pentru doi inculpați care au interese contrare, cu ocazia examinării măsurii arestării preventive. Consecințe	52

8. Încălcarea dreptului la apărare. Numirea în faza de urmărire penală a aceluiași apărător din oficiu pentru inculpați cu interese contrare. Lipsa delegației de apărător pentru avocatul care a semnat procesul-verbal de prezentare a materialului _____ 54
9. Inculpați cu interese contrare. Obligativitatea desemnării unor apărători diferiți pentru fiecare dintre ei, pentru asigurarea unei apărări efective _____ 57
10. Inculpați cu interese contrare. Respectarea dreptului la apărare atunci când asistența juridică este obligatorie _____ 60
11. Mandat european de arestare. Proceduri prealabile. Asigurarea apărării _____ 62
12. Încălcarea dreptului la apărare cu ocazia judecării cauzei în apel. Invocarea acestei nereguli procesuale pe calea contestației la executare. Inadmisibilitate _____ 64
13. Respectarea dreptului la apărare, în condițiile în care inculpatul dispărut de la domiciliu a fost trimis în judecată în lipsă, fără a fi ascultat _____ 66
14. Asigurarea efectivă și reală a dreptului la apărare. Obligativitatea instanței de a încunoștința apărătorul ales al inculpatului _____ 68
15. Infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa mai mare de 5 ani. Soluționarea cauzei în lipsa apărătorului ales și fără a se dispune desemnarea unuia din oficiu. Consecințe _____ 70
16. Judecată în căile de atac. Nerespectarea dreptului la apărare. Avocat ales care a lipsit, dar a înștiințat instanța. Neacordarea termenului prevăzut de lege pentru pregătirea apărării avocatului din oficiu _____ 72
17. Asigurarea unui apărător din oficiu în faza de urmărire penală. Inexistența unor date din care să rezulte că inculpatul s-ar afla într-o împrejurare în care să nu își poată face singur apărarea _____ 74
18. Nerespectarea dreptului la apărare. Judecarea cauzei într-o altă locație decât cea cunoscută de părți _____ 76
19. Repunere pe rol. Schimbarea compunerii completului de judecată ca urmare a abținerii membrilor acestuia și reluarea judecării fără desfășurarea dezbaterilor _____ 78

Capitolul al II-lea. Competența	81
20. Competența materială a primei instanțe în situația judecării unei plângeri formulate în temeiul art. 278 ¹ alin. (1) C. proc. pen.	81
21. Competență după calitatea persoanei. Infracțiuni săvârșite de avocați	83
22. Competență după calitatea persoanei. Prefect și secretar general al prefecturii	85
23. Calitatea de militar a inculpatului. Aplicarea prevederilor Legii nr. 356/2006	86
24. Competență după calitatea persoanei. Instanță militară care a judecat cauza în primă instanță. Inculpat care nu are calitatea de militar. Instanță de apel. Instanță civilă	88
25. Competența materială a instanței în cazul infracțiunilor săvârșite de polițiști care nu au calitatea de organe ale poliției judiciare	92
26. Competența Direcției Naționale Anticorupție. Infracțiune prevăzută de Legea nr. 78/2000. Înțeles	95
27. Competența Direcției Naționale Anticorupție. Infracțiuni săvârșite de avocați	99
28. Competența materială în cazul săvârșirii infracțiunilor de contrafacere, prevăzută în dispozițiile art. 83 și art. 35 alin. (3) din Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice ⁰ , și infracțiunea de concurență neloială, prevăzută de art. 5 din Legea nr. 11/1991	103
29. Încălcarea dispozițiilor legale privind competența teritorială a parchetului. Consecințe	104
30. Infracțiuni prevăzute de o lege specială. Instanța căreia îi revine competența să judece cauza în primă instanță	107
31. Revocarea suspendării executării pedepsei. Instanța competentă	108
32. Cerere de revizuire. Instanță competentă	110
33. Interceptări și înregistrări audio sau video. Instanța competentă să le autorizeze	113
34. Conflict negativ de competență. Întreruperea cursului justiției	115
Capitolul al III-lea. Compunerea instanței	119
35. Judecător care a participat la soluționarea cauzei în apel și la judecarea apelului după desființarea hotărârii cu	

	trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță.	
	Caz de incompatibilitate. Soluții _____	119
36.	¹ Incompatibilitate. Judecător care și-a exprimat anterior păreră cu privire la soluția ce ar putea fi dată în cauză. Înțeles _____	120
	² Omisiunea primei instanțe de a consemna verificarea regularității actului de sesizare. Nulitate relativă _____	120
37.	Incompatibilitate. Judecător ce a făcut parte din completul de judecată care a dispus, în apel, desființarea sentinței cu trimitere spre rejudecare la prima instanță pentru motive de nulitate relativă _____	124
38.	Rejudecarea cauzei în apel după casare, cu un complet din care a făcut parte un judecător care a participat și la prima judecată în apel. Consecințe _____	127
39.	Cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 48 lit. a) C. proc. pen. Consecințe _____	130
40.	Judecător care a emis mandatul de arestare preventivă în cursul urmăririi penale și a participat la judecarea cauzei în apel. Incompatibilitate _____	130
41.	Plângere împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată. Admiterea plângerii prin încheiere și reținerea cauzei spre judecare. Incompatibilitatea judecătorului care a pronunțat încheierea _____	132
42.	Judecata în apel. Minută semnată de doi judecători. Semnarea dispozitivului hotărârii de trei judecători. Consecințe _____	136
43.	Semnarea minutei numai de unul dintre membrii completului de judecată în apel. Consecințe _____	138
44.	Judecarea cererii de arestare provizorie a persoanei extrădabile de către curtea de apel în complet format din doi judecători. Consecințe _____	140
45.	Invocarea faptului că unul dintre membrii completului de judecată era deja eliberat din funcție, prin pensionare, la data soluționării cauzei. Data la care a intrat în vigoare decretul privind eliberarea din funcție și data eliberării din funcție _____	143

Capitolul al IV-lea. Măsurile preventive _____ 146

46. Nerespectarea termenului de 5 zile la care se referă art. 159 alin. (1) C. proc. pen. Consecințe. Natura juridică a acestui termen. Semnarea sesizării (propunerii) privind prelungirea arestării preventive de către un procuror care a fost numit procuror șef al direcției de resort _____ 146
47. Înlocuirea arestării preventive. Schimbarea temeiurilor care au determinat luarea măsurii. Depășirea duratei termenului rezonabil. Consecințe _____ 148
48. Dispunerea arestării preventive. Trafic de persoane. Ședință publică. Consecințe _____ 157
49. Decizie prin care instanța de apel a dispus rejudecarea cauzei. Revocarea arestării preventive _____ 160
50. Formularea unei contestații în anulare împotriva unei hotărâri prin care s-a dispus numai cu privire la măsura arestării preventive, într-o cauză penală aflată în curs de urmărire penală. Inadmisibilitate _____ 163

Capitolul al V-lea. Acte de procedură comune _____ 166

51. Invocarea neîndeplinirii procedurii de citare, ca motiv de recurs. Îndeplinirea condițiilor cerute pentru existența unei nulități relative _____ 166
52. Citare. Condiții de invocare a nulității relative. Persoana îndreptățită să o invoce _____ 168
53. Soluționarea plângerii întemeiate pe art. 278¹ C. proc. pen. fără citarea pententului aflat în stare de arest. Consecințe _____ 170
54. Omisiunea citării părții vătămate la judecata în primă instanță. Consecințe în cazul în care aceasta declară că își retrace plângerea prealabilă în cursul judecării unei căi de atac _____ 172
55. Lipsă de procedură. Nulitate relativă. Partea care o poate invoca _____ 174
56. Inculpat aflat în spital. Necitarea acestuia și judecarea în lipsă, deși solicitase amânarea cauzei. Nulitate relativă _____ 176
57. Necitarea inculpatului la noua adresă din străinătate, cunoscută de instanța de judecată, și judecarea cauzei în aceste condiții. Consecințe _____ 180

Capitolul al VI-lea. Urmărirea penală	185
58. Plângere penală adresată direct instanței de judecată. Respingere ca inadmisibilă. Nulitatea hotărârii	185
59. Respectarea competenței materiale în faza de urmărire penală. Trimiterea în judecată a inculpaților fără prezentarea materialului de urmărire penală. Sustragere de la urmărirea penală. Lipsa unui apărător numit din oficiu atunci când asistența juridică nu este obligatorie	186
60. Omisiunea prezentării materialului de urmărire penală. Sancțiune	193
61. Încălcarea dispozițiilor privitoare la prezentarea materialului de urmărire penală. Consecințe	196
62. Prezentarea materialului de urmărire penală. Omisiunea aducerii la cunoștință a încadrării juridice a tuturor faptelor reținute în sarcina inculpatului. Nulitate relativă	209
63. Prezentarea materialului de urmărire penală. Întrerupere prin recuzarea procurorului competent să o efectueze. Consecințe	212
64. Restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale, ca urmare a administrării ilegale a probelor. Nerespectarea dispozițiilor privitoare la sesizarea instanței	214
65. Acte de constatare încheiate de organele de urmărire penală. Omisiuni. Relevanța acestora în ceea ce privește încheierea valabilă a proceselor-verbale de constatare	217
66. Plângere în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată. Nerespectarea termenului prevăzut în art. 278 alin. (3) C. proc. pen.	221
67. Plângere în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată. Termenul de 20 de zile prevăzut de art. 278 ¹ alin. (2) C. proc. pen.	223
68. Depășirea termenului de 20 de zile prevăzute de art. 278 ¹ C. proc. pen. Sancțiune	226
69. Obiectul plângerii prevăzute de art. 278 ¹ C. proc. pen. Soluționarea plângerii adresate procurorului ierarhic superior de către adjunctul acestuia. Consecințe	230

70.	Infracțiuni date în competența de primă instanță a judecătoreiei. Competența soluționării plângerilor împotriva actelor procurorului _____	235
71.	Nesemnarea procesului-verbal de constatare a infracțiunii flagrante de către denunțator. Consecințe _____	238
Capitolul al VII-lea. Sesizarea instanței _____		240
72.	Condamnarea inculpatului pentru fapte noi de către instanța de apel. Încălcarea dispozițiilor referitoare la sesizarea instanței _____	240
73.	Încălcarea normelor privind competența organului de urmărire penală. Nulitatea actului de sesizare a instanței _____	243
74.	Restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale. Nerespectarea dispozițiilor privitoare la sesizarea instanței _____	246
75.	Act de sesizare a instanței. Necesitatea corespondenței rechizitorului cu actele și lucrările urmăririi penale. Consecințe. Restituirea cauzei la procuror _____	249
76.	Încălcarea dreptului la apărare prin neasigurarea unui interpret inculpatului, cetățean israelian vorbitor de limba ebraică. Nulitatea actului de sesizare a instanței _____	253
77.	Verificarea regularității actului de sesizare. Obiectul verificării _____	258
78.	Verificarea respectării dispozițiilor privitoare la sesizarea instanței din perspectiva unor acte întocmite în faza de urmărire penală. Respectarea dispozițiilor privind prezentarea materialului de urmărire penală _____	266
Capitolul al VIII-lea. Judecata _____		270
79.	Încălcarea principiului publicității ședinței de judecată, atunci când în aceeași cauză sunt judecate atât infracțiuni pentru care legea prevede că ședința de judecată nu este publică, cât și infracțiuni pentru care nu se derogă de la principiul publicității _____	270
80.	Caracterul nulității care poate fi invocată atunci când este încălcată o dispoziție legală prin care se instituie ședință de judecată nepublică. Condiții _____	275
81.	Acțiune civilă. Constituirea ca parte civilă. Condiții _____	277
82.	Inculpat arestat. Îndepărtarea acestuia din sală. Lipsa de la dezbateri. Consecințe _____	283

83.	Audierea martorilor acuzării. Dreptul la un proces echitabil _____	285
84.	Menționarea greșită a unui text de lege care se referă la încadrarea juridică a faptei. Eroare materială sau schimbare de încadrare juridică. Tipul de nulitate care intervine ca sancțiune procesuală _____	289
85.	Nerespectarea dispozițiilor art. 334 C. proc. pen. Nulitate relativă. Inexistența unei vătămări. Consecințe _____	296
86.	Propunere de arestare preventivă. Neîntocmirea unei minute anterior pronunțării instanței. Nulitate absolută _____	300
87.	Nesemnarea încheierii de dezbateri de către președintele completului de judecată. Nulitatea absolută a hotărârii _____	301
88.	Arestare preventivă în baza unui mandat european de arestare. Ședință de judecată desfășurată în camera de consiliu. Pronunțarea hotărârii de către un alt membru al completului de judecată decât președintele acestuia _____	303
89.	Nepronunțarea asupra unei cereri prin care a fost invocată o excepție de neconstituționalitate. Sancțiune _____	305
Capitolul al IX-lea. Căile de atac _____		309
90.	Judecata apelului fără participarea inculpatului, a cărui prezență era obligatorie, întrucât era arestat _____	309
91.	Neascultarea inculpatului la judecata în apel. Inculpat prezent la judecată, care a arătat că nu înțelege să facă noi declarații _____	311
92.	Schimbarea încadrării juridice în calea de atac a apelului. Restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale. Soluționarea cauzei de către instanța de apel _____	313
93.	Desființarea sentinței și trimiterea cauzei pentru rejudecare primei instanței, pe motiv de nulitate. Situația în care nici în minută și nici în dispozitivul hotărârii nu sunt trecute datele de stare civilă necesare identificării inculpaților _____	315
94.	¹ . Cazurile în care instanța de apel poate trimite cauza primei instanțe pentru rejudecare. Situații limitativ prevăzute de lege _____	319
	² . Continuarea procesului penal. Lipsa calității procesuale. Inadmisibilitatea cererii _____	319
95.	Omisivitatea instanței de a examina un motiv de apel invocat de inculpați. Consecințe _____	323

96.	Omisiunea instanței de a examina unul dintre motivele de apel invocat de parchet. Nulitate relativă _____	324
97.	Nepronunțarea asupra apelului inculpatului. Consecințe_	325
98.	Soluții la judecata în apel. Admiterea apelului, desființarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată _____	328
99.	Recurs. Cazul de casare prevăzut în art. 385 ⁹ alin. (1) pct. 5 C. proc. pen. Inculpat arestat preventiv în altă cauză _____	331
100.	Încheiere prin care instanța respinge cererea de restituire a cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale. Recurs separat. Inadmisibilitate _____	334
101.	Contestație în anulare. Invocarea unei nulități care privește fondul cauzei _____	336
102.	Contestație în anulare. Condițiile în care poate fi invocată nulitatea relativă avută în vedere de art. 386 lit. a) C. proc. pen. _____	338
103.	Contestație în anulare. Hotărâri care pot fi atacate. Cazul prevăzut de art. 386 lit. a). Inadmisibilitate _____	340
104.	Contestație în anulare. Omisiunea instanței de recurs de a depune diligențele legale necesare pentru a asigura prezența inculpatului în vederea ascultării _____	345
Index alfabetic	_____	347